

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN İZMİR'DE TOPLUMSAL VE
ÇEVRESEL ETKİLERİ (SULAR ALTINDA)**

Yüksek Lisans Tez Raporu

Tezi Hazırlayan
Atakan KÖSE

İstanbul, 2025

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN İZMİR'DE TOPLUMSAL VE
ÇEVRESEL ETKİLERİ (SULAR ALTINDA)**
Yüksek Lisans Tez Raporu

Tezi Hazırlayan
Atakan KÖSE

Öğrenci No
2120051013

ORCID ID
0009-0005-3356-988X

Danışman
Prof. Bülent VARDAR

İstanbul, 2025

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “İklim Değişikliğinin İzmir’de Toplumsal ve Çevresel Etkileri (Sular Altında)” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını, patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 27/01/2025

Atakan KÖSE

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

27.01/2025

Enstitümüz *Sinema-Tv* Anasanat Dalı *Sinema-Tv* Programı Yüksek Lisans öğrencilerinden **2120051013** numaralı **Atakan KÖSE**'nin "İstanbul Beykent Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönetmeliği"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak Enstitümüze teslim ettiği "**Sular Altında**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 14/01/2025 tarih ve 2025/02 sayılı toplantısında seçilen ve On-line toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, İstanbul Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 29. maddesinin 3. fıkrası gereğince Zoom programı aracılığıyla on-line olarak aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında "**OYBİRLİĞİ**" ile "**KABUL**" kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 2 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
Prof. Bü*** VA***
(İstanbul Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Doç. Dr. Uİ*** İŞ***
(İstanbul Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Doç. Dr. Fı*** SA***
(İstanbul Esenyurt Üniversitesi)

Adı ve Soyadı : Atakan KÖSE
Danışmanı : Prof. Bülent VARDAR
Derecesi ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2025
Alanı : Sinema - TV
Anahtar Kelimeler : İklim Değişikliği, İzmir, Kurmaca Anlatı

ÖZ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN İZMİR'DE TOPLUMSAL VE ÇEVRESEL ETKİLERİ (SULAR ALTINDA)

Küresel iklim değişikliği, dünyanın çevresel dengelerini hızla değiştiren en önemli sorunlardan biridir. Bu tez çalışması, deniz seviyesindeki yükselmenin İzmir gibi önemli bir kıyı kenti üzerindeki etkilerini analiz ederek, kurmaca bir film olan 'Sular Altında' ile tamamlamayı amaçlamaktadır. IPCC'nin 5. ve 6. Değerlendirme Raporları temel alınarak, İzmir'in sahil şeritlerinin 2050-2100 yılları arasında karşı karşıya kalabileceği riskler detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

Araştırma, deniz seviyesindeki yükselmenin sosyo-ekonomik etkilerini ve bu durumun kentsel planlama ile altyapıya yansımalarını kapsamaktadır. Bulgular, İzmir'in deniz seviyesindeki yükseliş nedeniyle geri dönülmez kayıpları önlemek için acil eylem planlarına ihtiyacı olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, "Sular Altında" adıyla kurmaca bir anlatı, İzmir'in iklim değişikliğinin etkileri altında kalma senaryosunu hem bilimsel hem de sanatsal bir perspektifle ele almaktadır.

Film boyunca, karakterin açlık, susuzluk ve yalnızlık ile olan savaşı, izleyiciye bilimsel gerçeklerin insani boyutunu sunar. Deniz seviyesinin yükselmesi, ekolojik dengenin bozulması, deniz suyunun asitlenmesi, gıda erişiminin kısıtlanması, susuzluk ve İzmir'in yok olma riski, hikâyeye dayanak oluşturan IPCC raporları ve bilimsel verilerle desteklenmiştir. Bu bağlamda, kurmaca anlatı, izleyiciye sadece bir hikâye anlatmakla kalmaz; aynı zamanda çevre sorunları hakkında farkındalık yaratmayı amaçlar.

Bu tez, küresel çevre sorunlarının çözümüne yönelik farkındalığı artırmayı ve İzmir'in gelecekteki çevresel uyum stratejilerine rehberlik etmeyi hedeflemektedir.

Name and Surname : Atakan KÖSE
Supervisor : Prof. Bülent VARDAR
Degree and Date : Master's (Thesis), 2025
Major : Cinema - TV
Keywords : Climate Change, İzmir, Narrative

ABSTRACT

THE SOCIETAL AND ENVIRONMENTAL IMPACTS OF CLIMATE CHANGE IN İZMİR (FLOODED)

Global climate change is one of the most pressing issues rapidly altering the world's environmental balance. This thesis aims to analyze the impacts of rising sea levels on İzmir, a major coastal city, while culminating in a fictional film titled “Flooded.” Based on the IPCC’s 5th and 6th Assessment Reports, the research thoroughly examines the risks İzmir’s coastal regions may face between 2050 and 2100.

The study encompasses the socio-economic impacts of rising sea levels and their implications for urban planning and infrastructure. The findings underscore the urgent need for action plans to prevent irreversible damage to İzmir due to rising sea levels. In this context, the fictional narrative titled “Flooded” explores a scenario where İzmir faces the devastating effects of climate change, combining scientific and artistic perspectives.

Throughout the film, the protagonist's struggle with hunger, thirst, and loneliness presents the human dimension of scientific realities. Issues such as rising sea levels, ecological imbalance, ocean acidification, restricted access to food and water, and the existential threat to İzmir are supported by IPCC reports and scientific data. The fictional narrative not only tells a compelling story but also aims to raise awareness about environmental challenges.

This thesis seeks to contribute to raising awareness about global environmental issues while guiding İzmir’s future environmental adaptation strategies.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖZ

ABSTRACT

İÇİNDEKİLER	i
RESİM LİSTESİ.....	iii
GİRİŞ	1

1. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ TANIM VE TARİHÇESİ

1.1. İklim Değişikliği Nedir?	3
1.2. İklim Değişikliğinin Keşfi.....	3
1.3. 20. Yüzyılda İklim Araştırmaları	4
1.4. İklim Değişikliğinin Genel Etkileri	4
1.5. İklim Değişikliğinin İzmir Üzerindeki Etkileri.....	4
1.5.1. Deniz Seviyesi Yükselmesi:	4
1.5.2. Aşırı Hava Olayları.....	4
1.5.3. İzmir'in Kıyı Kesimlerinde Sular Altında Kalma Riski	5

2. SULAR ALTINDA FİLMİNİN YAPIM SÜRECİ

2.1. Sinopsis	6
2.2. Tretman	6
2.3. Kurmaca Kısa Film Senaryo	7
2.4. Karakter / Mekan Analizi	10
2.4.1. Karakter Analizi	10
2.4.2. Kişi / Mekan Dökümü	10
2.4.3. Mekan Analizi	11
2.5. Yapım Süreci	12
2.5.1. Film Prodüksiyon Listesi	12
2.5.1.1. Kamera Malzemeleri.....	12
2.5.1.2. Işık Malzemeleri	12
2.5.1.3. Ses Malzemeleri Zoom F8	12

2.5.1.4. Çekim Takvimi.....	12
2.6. Kamera Arkası.....	13
2.7. Çekim Sonrası Süreç	14
2.7.1. Post Prodüksiyon Süreçleri.....	14
2.7.1.1. Kurgu	14
2.7.1.2. Ses Tasarımı	14
2.7.1.3. Müzik	14
2.7.2. Filmin Künyesi	15
2.7.3. Filmin Afişi.....	15
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	16
KAYNAKÇA.....	17

RESİM LİSTESİ

	Sayfa No
Resim 1. Yasin Can	10
Resim 2. Yasin Can	10
Resim 3. Tekne Dış Görünüm.....	11
Resim 4. Tekne Ön Görünüm.....	11
Resim 5. Tekne İç Görünüm	11
Resim 6. Kamara Sahnesi Öncesi.....	13
Resim 7. İzmir Tabelasını Kaldırdığı Sahne Hazırlığı	13
Resim 8. İzmir Şehir Tabelasıyla Set Bitimi	13
Resim 9. Filmin Afişi	15

GİRİŞ

Küresel iklim değişikliği, 21. yüzyılın en kritik sorunlarından biri olarak dünyanın çevresel, ekonomik ve sosyal dengelerini derinden etkilemektedir. Atmosferdeki sera gazı konsantrasyonlarının hızla artması, yüzey sıcaklıklarında belirgin bir yükselişe ve bu yükselişin bir sonucu olarak deniz seviyelerinde önemli değişikliklere yol açmaktadır. Deniz seviyesindeki bu artış, kıyı şeritlerinde yer alan yerleşim yerlerini, ekosistemleri ve altyapıyı özellikle hassas hale getirmekte ve geri dönüşmez etkiler yaratma potansiyeli taşımaktadır. İzmir gibi önemli kıyı kentleri, bu küresel değişimlerin etkilerini en yoğun hissedecek alanlar arasında yer almaktadır.

Bir kıyı şehri olarak İzmir, tarihi, ekonomik ve coğrafi özellikleri ile Türkiye'nin hem yerli hem de yabancı turistlerin ziyaret ettiği en önemli metropollerinden biridir. Akdeniz ikliminin etkisi altındaki bu şehir hem turizm hem de ticaret açısından stratejik bir konuma sahiptir. Ancak, İzmir'i coğrafi konumu, aynı zamanda deniz seviyesindeki yükselme gibi iklimsel tehditlere karşı hassas hale getirmektedir. İzmir'in kıyı şeritleri, Kordon gibi kıyıya yakın ilçeleri, ekonomik faaliyetlerin ve nüfusun yoğunlaştığı alanlar olup, deniz seviyesindeki yükselme nedeniyle önemli risklerle karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum, şehrin altyapısını, kentsel planlamasını ve sosyo-ekonomik yapısını tehdit eden bir boyut kazanmıştır.

Bu tez çalışması, küresel iklim değişikliğinin çarpıcı bir sonucu olan deniz seviyesindeki yükselmenin İzmir kenti üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde ele almayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Birleşmiş Milletler Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 5. ve 6. Değerlendirme Raporları temel alınarak, İzmir'in kıyı alanlarında meydana gelebilecek riskler şekillendirilmiştir. IPCC raporları, bilimsel temellere dayanan projeksiyonlar ve senaryolar sunarak, deniz seviyesindeki yükselmenin gelecekteki etkilerini öngörmek için temel bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, bu projeksiyonları İzmir'in yerel koşullarına uyarlayarak, şehrin maruz kalabileceği fiziksel, sosyal ve ekonomik zararları ortaya koymayı hedeflemektedir.

Araştırma kapsamında, deniz seviyesindeki yükselmenin şehrin sosyo-ekonomik yapısı üzerindeki etkileri ve bu durumun kentsel planlama ile altyapı sistemlerine yansımaları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen

bulgular, İzmir'in deniz seviyesindeki yükselme nedeniyle önemli bir tehdit altında olduğunu ve bu tehdidin geri dönülmez kayıplara yol açmaması için acil eylem planlarının hayata geçirilmesi gerektiğini göstermiştir.

Bu tez, öncelikli olarak İzmir özelinde odaklanmış olmakla birlikte, benzer sorunlarla karşı karşıya olan diğer kıyı kentleri için de bir rehber niteliği taşımaktadır. Aynı zamanda, küresel çevre sorunlarına yönelik farkındalığı artırmayı ve İzmir'in geleceğine yönelik çevresel uyum stratejilerine rehberlik etmeyi hedeflemektedir. Küresel iklim değişikliğinin öngörülebilir etkilerini anlamak ve bu etkilerle başa çıkma yöntemlerini belirlemek hem yerel hem de uluslararası düzeyde büyük bir önem taşımaktadır. İşte bu nedenle, İzmir'in deniz seviyesindeki yükselme karşısındaki kırılganlığını anlamak, sadece şehrin bugünü için değil, geleceği için de hayati bir adım olarak değerlendirilmektedir.

1. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ TANIM VE TARİHÇESİ

1.1. İklim Değişikliği Nedir?

İklim değişikliği, uzun bir zaman dilimi boyunca dünya genelindeki ortalama hava sıcaklıkları, yağış düzenleri, kutuplardaki buzların erimesi ve diğer iklim unsurlarındaki değişimleri ifade eder. Bu değişiklikler doğal süreçlerden kaynaklanabileceği gibi, insan faaliyetlerinden de etkilenebilir. IPCC Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Paneli'nin 2021 yılında yayınladığı "İklim Değişikliği 2021: Fiziksel Bilim Temelleri" raporundan¹ özellikle insan etkisinden şu şekilde bahsedilir. "İnsan faaliyetleri, atmosferdeki sera gazı konsantrasyonlarını, özellikle karbondioksit (CO₂), metan (CH₄) ve azot oksit (N₂O) gibi gazları, sanayi devriminden bu yana hızla arttırmış ve bu artış, küresel ısınmanın ana itici gücü olmuştur. Bu gazlar, atmosferdeki ısıyı hapseder, bu da sera etkisine yol açar ve dünya yüzeyindeki sıcaklıkların yükselmesine sebep olur."

1.2. İklim Değişikliğinin Keşfi

İklim değişikliği kavramının tarihi, bilimsel keşiflerin birkaç yüzyıl öncesine dayanır. 19. yüzyılın başlarında, Fransız matematikçi ve fizikçi Joseph Fourier, atmosferin bir sera etkisi yaratarak dünyanın sıcaklığını düzenlediğini öne sürdü.² Fourier'in bu gözlemi, atmosferdeki gazların dünya yüzeyindeki sıcaklık üzerinde etkili olduğunu ilk fark eden çalışmalar arasında yer aldı.

1850'lerde İsveçli bilim insanı Svante Arrhenius, atmosferdeki karbondioksit seviyelerinin artışının küresel sıcaklıkları artırabileceğini hesaplayan ilk bilim insanı oldu.³ Arrhenius'un çalışmaları, sera gazlarının iklim üzerindeki etkisini ilk kez matematiksel olarak inceleyen bir model oluşturdu. Bu bulgular, endüstri devrimi sırasında fosil yakıt kullanımının iklim üzerindeki etkilerine dair erken bir uyarı niteliğindedir.

¹ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2021). 'Climate Change 2021: The Physical Science Basis'. <https://www.ipcc.ch>, E.T: 24 Ağustos 2024.

² J. Fourier (1824). 'Remarques Générales Sur Les Températures Du Globe Terrestre Et Des Espaces Planétaires'. *Annales de Chimie et de Physique*, cilt: 27, s. 136.

³ S. Arrhenius, (1896). 'On The Influence Of Carbonic Acid In The Air Upon The Temperature Of The Ground'. *Philosophical Magazine and Journal of Science*, cilt: 41, sayı: 5, s.237.

1.3. 20. Yüzyılda İklim Araştırmaları

1988 yılında, Birleşmiş Milletler tarafından Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) kuruldu. IPCC, iklim değişikliğinin nedenleri, etkileri ve çözümleri hakkında kapsamlı bilimsel raporlar sunarak küresel düzeyde farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır. Bu panelin çalışmaları, iklim değişikliğinin bilimsel temellerini sağlamlaştırmış ve uluslararası politika oluşturma sürecine rehberlik etmiştir.

1.4. İklim Değişikliğinin Genel Etkileri

Küresel iklim değişikliği, insan faaliyetlerinin sebep olduğu sera gazı emisyonlarının bir sonucu olarak dünyanın çeşitli bölgelerinde farklı şekillerde etkiler yaratmaktadır. Sanayi devrimi ile birlikte fosil yakıt tüketimi, ormansızlaştırma ve endüstriyel faaliyetler, atmosferdeki karbon dioksit ve diğer sera gazlarının konsantrasyonunu önemli ölçüde arttırmıştır. Birleşmiş Milletler Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 2024 raporuna göre, bu emisyonlar nedeniyle ortalama yüzey sıcaklıkları 1,1°C artmış durumdadır. Bu durum, iklim sisteminde çeşitli dengesizliklere yol açmış ve şimdiye kadar hissedilen etkiler gelecekte karşılaşılabilecek olan sorunların ön habercisi niteliğindedir.

1.5. İklim Değişikliğinin İzmir Üzerindeki Etkileri

1.5.1. Deniz Seviyesi Yükselmesi:

İzmir, kıyı şeridinin geniş olması nedeniyle deniz seviyesindeki yükselmeden en çok etkilenen şehirlerden biridir. IPCC'nin (Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli) raporlarına göre, 2050 yılına kadar deniz seviyesinin 30-50 cm arasında yükselmesi beklenmektedir. Bu durum, özellikle Alsancak, Karşıyaka ve Konak gibi bölgelerde ciddi altyapı sorunlarına yol açabilir.

1.5.2. Aşırı Hava Olayları

Son yıllarda İzmir'de gözlemlenen ani sağanak yağışlar ve fırtınalar, şehirde sel ve taşkın riskini artırmaktadır. Bu olaylar hem ekonomik kayıplara hem de can kayıplarına neden olabilmektedir. Örneğin, 11 Eylül 2024'de yaşanan aşırı hava olaylarında sağanak yağış sebebiyle birçok ev, iş yeri ve yaşam alanları sular altında kalmış, asfalt ve altyapılarda çöküşler meydana gelmiş ve sokaklarda oluşan su

birikintileri bölgede yaşayan toplumu ciddi anlamda hem ekonomik hem de sosyal anlamda etkilemiştir.⁴

1.5.3. İzmir'in Kıyı Kesimlerinde Sular Altında Kalma Riski

İzmir, Ege Denizi'ne olan kıyısı nedeniyle iklim değişikliğinin etkilerini doğrudan hisseden bir şehir konumundadır. IPCC'nin senaryolarına göre⁵, deniz seviyesindeki yükselme 2050 yılı itibarıyla İzmir'in bazı önemli bölgelerini ciddi şekilde tehdit etmeye başlayacaktır. Özellikle Kordon ve Alsancak gibi kıyı bölgeleri, bu yükselmeden olumsuz etkilenebilir.⁶ Deniz suyu seviyesinin artması, bu bölgelerdeki yerleşim alanlarını, altyapıyı ve ticari yapıları tehdit edebilir.

Ekolojik anlamda ise deniz seviyesinin yükselmesi, kıyı ekosistemlerini tahrip edebilir. Özellikle sulak alanlar ve doğal yaşam alanları kaybolarak biyolojik çeşitlilik tehdit altına girebilir. Bu da ekoturizm gibi alternatif gelir kaynaklarını olumsuz etkileyebilir.⁷

⁴ Hürriyet, (2024). 'İzmir'de Şiddetli Yağış! Yol Çöktü, Bazı Araçlar Suda Mahsur Kaldı'. <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/izmirde-kuvvetli-saganak-yagis-yol-coktu-bazi-araclar-suda-mahsur-kaldi-42527753>, E.T: 26 Aralık 2021

⁵ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2023). Sections. In: Climate Change 2023: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change [Core Writing Team, H. Lee and J. Romero (eds.)]. Geneva, Switzerland, s. 35.

⁶ İklim Haber, (2023). 'Deniz Seviyesinin Yükselmesi İstanbul ve İzmir'in Kıyı Bölgelerini Tehdit Ediyor'. <https://www.iklimhaber.org/deniz-seviyesinin-yukselmesi-istanbul-ve-izmirin-kiyi-bolgelerini-tehdit-ediyor/>, E.T: 26 Aralık 2021

⁷ B. Aydın (2021). 'İzmir'de Deniz Seviyesi Yükselmesi ve Kıyı Alanlarının Korunması: Riskler ve Önlemler'. *Çevre Yönetimi ve Politikaları*, cilt: 22, sayı: 3, s.14

2. SULAR ALTINDA FİLMİNİN YAPIM SÜRECİ

2.1. Sinopsis

İssız bir denizin ortasında, eski ve yıpranmış bir balıkçı teknesinde yaşayan genç bir adam, hayatta kalmanın zorlu mücadelesini vermektedir. Her gün yeni bir sınavla karşı karşıya kalan adam, hem doğanın acımasız gücüyle başa çıkmaya hem de tükenen kaynaklarını idare etmeye çalışır. Ancak asıl savaşı, içinde bulunduğu yalnızlık ve belirsizliğin yarattığı derin içsel çatışmaydır. Bir gün, denizin gizemli sessizliği içinde, kendi geçmişinden gelen yıkıcı bir gerçekle yüzleşmek zorunda kalır. Bu gerçek, hayatta kalma mücadelesini bambaşka bir boyuta taşıırken, onu insan olmanın en temel sorularıyla baş başa bırakacaktır.

2.2. Tretman

İssız bir denizin ortasında, bir balıkçı teknesi sakin bir şekilde yüzmektedir. Güvertede, Yasin adında genç bir adam, gözlerinde üzerinde göz resimleri bulunan deniz kabuklarıyla uyumaktadır. Yavaşça yüzüne çarpan dalgalar onu uyandırır. Gözlerini zorla açan Yasin, başını kaldırarak etrafına bakınır ve kahvaltısını yapmak için kamarasına geçer.

Yasin, uykusunun etkisinden henüz tam olarak uyanamamıştır. Yavaşça ayağa kalkar ve teknenin kamarasına doğru yürür. Kamarada eski bir konservenin üzerini açar. Mısır dolu konserveyi alıp yemeye başlar, ama yüzünde yorgun bir ifade vardır. Güvertede bırakacağı işler hala vardır, ancak önce biraz yemekle güçlenmek ister.

Yasin, kamaradaki yemeğini bitirip güverteye çıkar. Sağ elinde bir misinadan yapılmış eski bir oltayı tutarak denize doğru sallır. Ancak bir anda başını kaplayan bir öksürük krizine yakalanır. Hızla oltayı bırakır ve soluğu tekrar kamarada alır. Sırtına dayadığı duvara yaslanırken, krizin etkisiyle zor nefes alır.

Yasin, öksürüğünü dindirmeye çalışırken etrafına bakar ve çantasını karıştırmaya başlar. Şişelerle dolu çantasında bir umutla su arar. Nihayet, bir şişenin içinde bir yudum su kaldığını fark eder. Suyu aceleyle içmeye başlar, farkında olmadan şişeyi tamamen bitirir. Krizi geçirmiş gibi hissederken, son bir yudumda şişenin tamamen boş olduğunu fark eder ve sinir krizi geçirir.

Yasin, sinirinden ötürü gergin bir şekilde teknenin güvertesine çıkar. Ancak o anda oltanın tekneye vurduğunu duyar. Hızla kamaradan dışarı çıkar ve oltayı çekmeye başlar. Ucunda bir balık vardır. Balığı dikkatlice koklayan Yasin, balığın kokusundan dolayı midesinin bulandığını hisseder. Mide bulantısı ile balığı tekrar denize fırlatır.

Bir süre sonra, Yasin oldukça bitkin düşer. Yorgunluk ve susuzluktan dolayı bilincini kaybeder ve sırt üstü teknenin güvertesine düşer. Gözleri kapanırken, hayallere dalar. Hayallerinde büyük bir su kaynağından, su dolu şişelerden lıkır lıkır su içtiğini ve büyük bir parça ekmekten ısırarak dans ettiğini görür. Hayalleri, susuzluğunun ve açlığının derinliğini yansıtır.

Yasin, hayalindeki suyu içmenin huzuruyla, teknenin arkasından gelen garip bir sesle uyanır. Derhal sesi takip eder ve teknenin arkasına doğru gider. Bir tabela teknenin arkasına çarpılmaktadır. Yasin tabelayı eline alır ve dikkatlice kaldırır. Gözleri bir an için şaşkınlıkla büyür, çünkü tabelada İzmir şehir tabelası yazmaktadır.

Yasin, tabelayı elinde tutarken, şok içinde şehri tanıdığını fark eder. Bu, çok uzaklarda olan İzmir şehrinin tabelasıdır. Ancak farkına vardığında, şehri tanıması onu bir başka gerçekle yüzleştirir: Teknesi, büyük bir felaketten sonra, su altında kalan İzmir'e doğru sürüklenmektedir. 4,5 milyon insanın yaşadığı bu şehir, artık sular altında kalmış ve terkedilmiş bir yer olmuştur. Yasin, şaşkınlık içinde duraklar ve bakışlarını denize çevirir, teknesinin sürüklendiği yeri tam olarak kavrayamaz, yalnızca boğulmuş bir dünyada hayatta kalmaya çabalar.

2.3. Kurmaca Kısa Film Senaryo

DIŞ. AÇIK DENİZ / TEKNE - GÜN

Genç bir adam, YASİN, 20'li yaşlarında, saç ve sakalı birbirine karışmış, cildi ve dudakları kurumuş ve çatlamış, halsiz ve yorgun bir halde teknede uyumaktadır. Üzerinde eski bir pantolon ve başına bağlanmış bir t-shirt vardır. Gözlerine, üzerinde göz resmi olan deniz kabukları yerleştirmiştir.

Bir dalga tekneye vurur ve Yasin'in yüzünü ıslatır. Yasin önce bu dalgalara aldırış etmez ancak ikinci dalganın yüzüne vurmasıyla birlikte bir gözündeki deniz kabuğunu kaldırır. Yasin gözlerini kamaştırır ve diğer gözündeki kabuğuda alır. Kahvaltısını yapmak için kamarasına geçer.

İÇ. TEKNE/KAMARA - GÜN

Bir mısır konservesi masaya konur. Yasin konserveyi açar ve kaşıkla mutsuz bir şekilde yer.

DIŞ. GÜVERTE. GÜN

Yasin misina oltasını denize sallar ve balık tutabilmek için oltayı bir ileri bir geri hareket ettirir. Bu sırada boğazı kurur ve hafif öksürmeye başlar. Öksürük gittikçe şiddetini artırır ve beklenmedik bir öksürük krizine dönüşür. Yasin artık ayakta kalmakta zorlanmaktadır. Oltasını kenara bırakır ve kamaraya doğru gitmeye başlar.

İÇ. KAMARA - GÜN

Yasin hızla kamaraya döner ve çantasını masaya koyar. Öksürük krizi devam etmektedir ve gittikçe Yasin'in nefes almasını zorlaştırmaktadır. Yasin çantasının fermuarını açar ve içi boş su şişelerini karıştırır. Bir şişe çıkartır, boştur. İkinci şişeyi çıkartır, o da boştur. Üçüncü şişe de boştur. Son su şişesinin dibinde çok az su kalmıştır. Yasin şişenin kapağını açar ve kalan tüm suyu içer. Bu bir yudumluk su, Yasin'in öksürük krizinin hafiflemesine neden olmuştur. Yasin'in öksürük krizi geçer ve derin bir nefes alarak rahatlamasını sağlar. Tam bu sırada Yasin'in aklına çantasında kalan son suyu da içtiği gelir. Hemen hızlıca çantasına bakar, artık su kalmamıştır. Masadaki şişelere göz gezdirir, hepsi boştur. Sinirle masanın üzerinde duran boş su şişelerini elinin tersiyle aşağıya iter ve kamarada bir sinir krizi geçirir.

Bu sırada oltada bir hareketlenme olur. Konserve teknenin kenarına çarpar ve ses gelir. Bir balık oltaya takılmıştır. Yasin bu sesi duyar duymaz hemen kalkar ve tekrar güverteye doğru harekete geçer.

DIŞ. GÜVERTE. GÜN

Yasin hemen oltasını bıraktığı yere gelir, oltayı eline alır ve misinayı geri sarmaya başlar. Balık gözüktür ve sandala çekilir. Balığın oltada sadece başı ve zarar görmüş bedeni kalmıştır.

Yasin balığı kancadan almadan, koklar ve tiksindir.

Yenilemeyecek durumda olan balığı misinanın ucundan çıkartarak denize fırlatır.

DIŞ. GÜVERTE. AKŞAMÜSTÜ

Biraz zaman geçmiş ve güneş batmaya yaklaşmış, havada turuncumsu bir renk oluşmuştur...

Yasin teknenin kamarasında bir süre uzaklara bakar ancak kimse yoktur. Açlığın ve susuzluğun verdiği hisle gözleri yavaş yavaş kapanmaya başlar ve sırt üstü kendisini bırakır. Ağırlaşan göz kapaklarına artık etki edemez ve kendisinden geçerek harika bir rüyaya dalar.

RÜYA

Hareketli bir müzik eşliğinde...

Yasin, su dolu bir şişeden kana kana su içmektedir. Çalan rock müziği eşlinde eğlenmekte ve dans etmektedir. Başındaki tişörtü çıkarıp sallamaya başlar. Büyük bir sandviçten ısırık alır.

CUT TO:

Yasin'in teknede uykuda olduğunu ve göz kapaklarının içerisinde gözlerinin fırl fırl döndüğünü görürüz.

CUT TO:

Yasin kendisini sırt üstü denize bırakır.

CUT TO:

Yasin, rüyasında suya düştüğünde uyanır ve gözlerini açar. Bu sırada bir ses duyulur...

TIK! TIK!

Teknenin yanına sert bir cisim çarpmaktadır. Yasin zorla ayağa kalkar. Sendeleyerek, yorgun ve bitkin bir halde cisme doğru yaklaşır.

DIŞ. TEKNENİN ARKA BÖLÜMÜ. AKŞAMÜSTÜ

Yasin teknenin arkasından aşağı sarkar ve tabelayı rahat alabileceği bir yere getirir.

Tabela oldukça yıpranmış, üzeri çizilmiş, grafiti yapılmış eski bir tabeladır. Yasin tabelayı çevirdiğinde tabelada "İZMİR - Nüfus - Rakım" yazmaktadır. Bu tabela, İzmir'in şehirler arası girişindeki tabelanın aynısıdır.

İzmir sular altında kalmıştır...

FADE OUT.

2.4. Karakter / Mekan Analizi

2.4.1. Karakter Analizi

YASİN, 20'li yaşlarda genç bir adam, yalnızlık ve çaresizlik içinde hayatta kalmaya çalışan, içsel çatışmalarla boğuşan bir karakterdir. Hayatta kalma mücadelesiyle fiziksel ve psikolojik sınırlarını zorlayan Yasin, sonunda dünyadaki değişimle yüzleşmek zorunda kalır. Oyuncu seçimlerinde karakterin saç ve sakallarını uzatması ve bir süre kilo kaybı için diyet yapması istenmiştir.

2.4.2. Kişi / Mekan Dökümü

Resim 1. Yasin Can

Resim 2. Yasin Can

2.4.3. Mekan Analizi

Resim 3. Tekne Dış Görünüm

Resim 4. Tekne Ön Görünüm

Resim 5. Tekne İç Görünüm

Mekân, terkedilmiş bir balıkçı teknesi olarak belirlenmiştir ve distopik temayı yansıtmaya amacıyla modern unsurlardan kaçınılmıştır. Bu seçim hem karakterin yalnızlığını hem de dünya düzeninin çöküşünü sembolize eder. Mekân, küçük ve yıpranmış bir tekne olup, ıssız bir denizin ortasında sallanır. Teknenin çevresindeki deniz, karakterin izole durumunu pekiştirir; hiçbir insanın varlığına dair bir işaret yoktur, bu da bir tür zaman ve mekân duygusunun kaybolmasına yol açar. Teknenin sesleri, ortamın ruh halini pekiştiren önemli bir unsurdur. Tekne, denizin dalgalarına karşı salınırken, suyun gıcırtiları ve ahşabın zamanla değişen sesleri, mekânın yaşanmışlık duygusunu ve karakterin ruh halini yansıtır. Balıkçının tekneye yerleştirdiği eski eşyalar, kullanılan materyallerin doğallığı ve yıpranmışlığı, mekânın zaman içinde kaybolan bir dünyayı yansıttığını anlatır.

2.5. Yapım Süreci

2.5.1. Film Prodüksiyon Listesi

2.5.1.1. Kamera Malzemeleri

- Panasonic GH5S Body Aynasız Fotoğraf Makinası
- Sony G Master 24mm, 50mm, 85mm
- Tilta Omuzluk
- Swit V-mount Batarya
- HollyLand El Monitörü ve Monitör Cage

2.5.1.2. Işık Malzemeleri

- Zhyiun Molus X100 100W Işık
- Godox 5 in 180cm Reflektör

2.5.1.3. Ses Malzemeleri

- Zoom F8
- Zoom akü
- Rode NTG 4 Boom Seti
- Sony kulaklık

2.5.1.4. Çekim Takvimi

14.09.2024 tarihinde Film Çekimi yapılmıştır.

2.6. Kamera Arkası

Resim 6. Kamara Sahnesi Öncesi

Resim 7. İzmir Tabelasını Kaldırdığı Sahne Hazırlığı

Resim 8. İzmir Şehir Tabelasıyla Set Bitimi

2.7. Çekim Sonrası Süreç

2.7.1. Post Prodüksiyon Süreçleri

2.7.1.1. Kurgu

Sular Altında kurmaca filmin çekimleri tamamlandıktan sonra 4K çekilen görüntülerin kaba kurgusu Adobe programlarında yapılmıştır. Kurgulanan bu görüntüler, colorist tarafından Davinci programında tekrar renklendirilmiştir. Renklendirilen filmin çıktısı alındıktan sonra online aşamada filmin yazıları tamamlanmış ve müzik stüdyosunda ses miksajı, müzik düzenlemesi yapılmıştır. Müzik çıktısının da filme eklenmesiyle 4K bir çıktı olarak film yayın kopyasına dönüştürülmüştür. Filmin ilerleyen sahnelerinde genel çaresizlik atmosferini yansıtabilmek için yavaş ve kendisini tekrar eden tempolu müzikler Envato müzik platformundan alınarak kullanılmıştır. Filmin ilerleyen kısımlarında da kullanılan müzikler ile dramatik bir kurgu yaratılmıştır.

2.7.1.2. Ses Tasarımı

Filmin ses tasarımı, atmosferi ve karakterin içsel dünyasını yansıtmak için titizlikle şekillendirilmiştir. Doğal ortam sesleri, Rode mikrofonlar ile kaydedilmiş ve teknenin sallanması, dalgalar, rüzgâr ve gıcırtilar gibi çevresel seslerle zenginleştirilmiştir. Bu sesler, mekânın izole doğasını vurgular ve izleyicinin karakterin yalnızlık hissine kapılmasını sağlar. Karakterin sesleri ise boom mikrofon aracılığıyla alınarak doğal bir şekilde kaydedilmiştir, bu sayede izleyicinin karakterle duygusal bağ kurması sağlanmıştır.

Rüya sahnelerinde, atmosfer sesleri kesilmiş ve yerine hareketli bir rock müziği kullanılmıştır. Bu müzik, karakterin içsel karmaşasını ve rüya dünyasının kaotik doğasını yansıtır. Filmin giriş ve sonunda ise, tükenmişliği sembolize eden ve kendini tekrar eden bir müzik teması kullanılmıştır. Bu müzik, karakterin yaşadığı duygusal döngüyü ve filmdeki tekrar eden yapıyı izleyiciye aktarır.

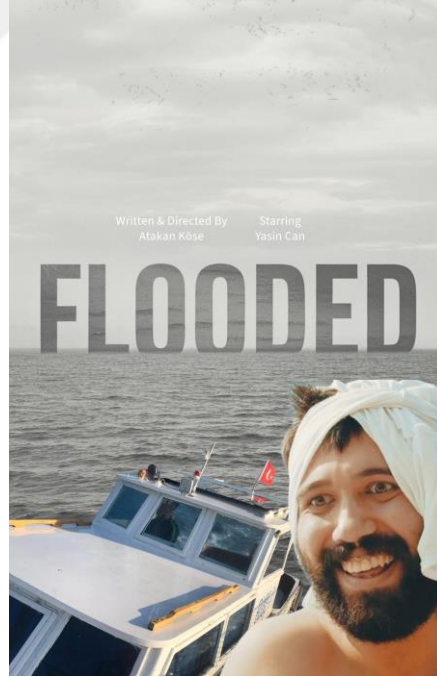
2.7.1.3. Müzik

- Production Crate - Stock Music
- Jahzzar - Out of School

2.7.2. Filmin Künyesi

Tez Danışmanı	: Prof. Bülent Vardar
Yönetmen ve Yazar	: Atakan Köse
Yapımcı	: Atakan Köse
Oyuncu	: Yasin Can
Görüntü Yönetmeni	: Mücahit Kılıç
Kamera	: Mücahit Kılıç
Ses	: Mert Akbay
Kurgu	: Atakan Köse
Film Afişi	: Burak Darende
Ulaşım	: Yunus Turan

2.7.3. Filmin Afişi

Resim 9. Filmin Afişi

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu tezde, İzmir'in iklim değışikliğı nedeniyle karşılaşılabileceğı olası bir senaryoda, sular altında kalmış halini filmde yer alan Yasin karakterinin hikayesi üzerinden incelemeye çalışılmıştır. İzmir, Türkiye'nin en büyük şehirlerinden biri olarak, iklim değışikliğinin getirebileceğı ciddi risklerle karşı karşıyadır. IPCC, yerel kaynaklar ve iklim değışikliğı üzerine yayınlanan makalelerde kıyı kesiminde olan kentlerin buzullardaki erimelerden, deniz suyu seviyelerinde yükselme ile etkileneceğı ve bu kentlerin de sular altında kalacağına dair olası senaryoları anlatılmıştır.

Sular Altında filmini tasarlariken anlatım dili olarak metaforik öğelere yer verilmiştir. Filmde bahsi geçen Yasin karakterinin yaşadığı yalnızlık ve umutsuzluk, iklim değışikliğinin ve buna bağı doğa felaketlerin bireyler üzerindeki psikolojik ve yaşam etkilerini vurgulamaktadır. Bu bağlamda devam eden sahnelerde karakterin balıkçı teknesinde yaşadığı susuzluk, açlık ve yorgunluğu, iklim değışikliğinin kuraklık etkisi ile sembolize ederken, tekneye çekilen balığın deforme olmuş şekilde oltaya takılması ise deniz suyunun asitlenmesine yapılan bir göndermeyi içermektedir. İzmir'in sular altında kalma senaryosunun anlatıldığı sahnesine ise filmin sonunda yer verilerek izleyicide bir şok etkisi bırakmayı ve en önemli sorunu bu şekilde pekiştirmeyi hedeflenmiştir.

Sonuç olarak İzmir, Türkiye'nin en büyük şehirlerinden biri olarak, deniz seviyesindeki yükselmeler, aşırı hava olayları ve kuraklık gibi iklim değışikliğinin doğurduğu risklere karşı coğrafi konumu gereğı savunmasız bir konumdadır. Sular Altında filminin yapılmasının en temel sebebi, iklim değışikliğinin toplumlar, bireyler ve çevre üzerindeki etkilerini izleyiciye kurmaca dilinde aktarırken, bu etkilerin önlenmesi için atılabilecek adımların gerekliliğini tartışmaya açmayı hedeflenmiştir. İzmir gibi kıyı kentlerin gelecekte ne gibi felaketlerle karşılaşacağı üzerine yazılan senaryoda, toplum farkındalığı yaratmak ve yerel yönetimlerin konu üzerine hızlı aksiyonlar alması gerektiğı filmimizin yapılışındaki motivasyonu oluşturmuştur.

KAYNAKÇA

- Arrhenius, S. (1896). On the influence of carbonic acid in the air upon the temperature of the ground. *Philosophical Magazine and Journal of Science*, 41(5), 237–276. <https://doi.org/10.1080/14786449608620846>
- Aydın, B. (2021). İzmir’de deniz seviyesi yükselmesi ve kıyı alanlarının korunması: Riskler ve önlemler. *Çevre Yönetimi ve Politikaları*, 22(3), 14-26. <https://doi.org/10.2462/cymp.2021.02203>
- Fourier, J. (1824). Remarques générales sur les températures du globe terrestre et des espaces planétaires. *Annales de Chimie et de Physique*, 27, 136–167.
- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2023). Sections. In: Climate Change 2023: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change [Core Writing Team, H. Lee and J. Romero (eds.)]. Geneva, Switzerland, pp. 35-115. <https://doi.org/10.59327/IPCC/AR6-9789291691647>.
- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2021). *Climate Change 2021: The Physical Science Basis*. 24 Ağustos 2024 tarihinde <https://www.ipcc.ch> adresinden edinilmiştir.
- Koyuncu, T. (2018). Sel felaketlerinin Türkiye’deki etkileri ve iklim değişikliği ile ilişkisi. *İklim Değişikliği ve Çevre Dergisi*, 12(4), 40-52. <https://doi.org/10.18818/icm.2018.04005>
- Tuncel, S., ve Ekinci, H. (2021). İklim değişikliği ve tarımsal üretim: Türkiye örneği. *Agricultural Research ve Technology*, 32(2), 125-140. <https://doi.org/10.1016/j.agrires.2021.05.002>

İnternet Kaynağı

Hürriyet (2024). *İzmir'de şiddetli yağış! Yol çöktü, bazı araçlar suda mahsur kaldı*. 26 Aralık 2024 tarihinde <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/izmirde-kuvvetli-saganak-yagis-yol-coktu-bazi-araclar-suda-mahsur-kaldi-42527753>, E.T: 8 Ağustos 2021 adresinden edinilmiştir.

İklim Haber. (2023). *Deniz seviyesinin yükselmesi İstanbul ve İzmir'in kıyı bölgelerini tehdit ediyor*. 26 Aralık 2024 tarihinde <https://www.iklimhaber.org/deniz-seviyesinin-yukselmesi-istanbul-ve-izmirin-kiyi-bolgelerini-tehdit-ediyor/> adresinden edinilmiştir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TIM). (2021). İklim değişikliği ve ekonomik etkileri. TIM. 12 Ağustos 2024 tarihinde https://tim.org.tr/files/downloads/Mevzuat/Iklim_Degisikligi_ve_Ekonomik_Etkileri.pdf adresinden edinilmiştir.